

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4256/2022
22.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић, Зорице Булајић, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Стевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5215/21 од 10.02.2022. године, у седници одржаној 22.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5215/21 од 10.02.2022. године, као посебној ревизији.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 5215/21 од 10.02.2022. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 2917/18 од 29.10.2018. године, у делу става првог изреке и у ставу другом и трећем изреке, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде штете због неисплаћене накнаде за обављени рад, за период од 01.06.2013. године до 23.05.2016. године, исплати укупан износ од 1.586.435,57 динара са законском затезном каматом на појединачно опредељене износе од доспелости до исплате и да у корист тужиоца, за исти период, на наведене износе уплати доприносе на рачун РФ ПИО у износу од 688.806,21 динара, као и да му накнади трошкове парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 63.750,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправке пресуде, док се захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију одбија као неоснован.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2917/18 од 29.10.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете за изосталу зараду и новчану накнаду од 01.06.2013. године до 23.05.2016. године, исплати укупан износ од 1.860.721,47 динара и то по основу неисплаћене зараде износ од 1.586.435,57 динара, а по основу новчане накнаде износ од 370.000,00 динара, све са законском затезном каматом од доспелости сваке

појединачне накнаде зараде, па до исплате. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да на рачун Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање на име неуплаћених доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за тужиоца уплати износ од 688.806,21 динара, за период од 01.06.2013. године до 23.05.2016. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 236.208,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 5215/21 од 10.02.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке, којим је обавезана тужена да тужиоцу исплати на име накнаде штете због неисплаћене накнаде за обављени рад, за период од 01.06.2013. године до 23.05.2016. године, укупан износ од 1.586.435,57 динара са законском затезном каматом на појединачно опредељене износе од доспелости до исплате, у ставу другом изреке, којим је обавезана тужена да на наведене износе у корист тужиоца Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, за период од 01.06.2013. године до 23.05.2016. године у износу од 688.806,21 динара, као и у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, одређено је да свака страна сноси своје трошкове поступка по жалби.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучује применом одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд налази да су испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/20), за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној, имајући у виду различиту судску праксу апелационих судова у истој чињенично правној ситуацији, па је ради потребе уједначавања судске праксе донео одлуку као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене од фебруара 2009. године, истовремено радио је и у косовској полицији, у којој је радни однос засновао 2005. године. У периоду од фебруара 2009. године до јуна 2013. године тужилац је примао плату од Републике Србије - МУП и плату за рад у косовској полицији, коју је наставио редовно да прима и након јуна 2013. године. Носио је униформу косовске полиције, наоружање и обележја исте и није имао двоструко радно време. Решење о заснивању радног односа код тужене тужиоцу није уручено из безбедносних разлога. Након јуна 2013. године, тужена је обуставила исплату новчаних давања тужиоцу. Решење о престанку радног односа није му достављено, с тим што је одјављен са осигурања код Републичког фонда ПИО, Филијала Косовска Митровица 31.05.2013. године. Вештачењем је утврђена висина

износа плате коју би тужилац остварио у периоду од јуна 2013. године до јуна 2016. године, да је наставио да ради код тужене.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев тужиоца. Закључили су да је тужена у обавези да тужиоцу накнади претрпљену штету у виду неисплаћене зараде, применом материјалног права из члана 154. Закона о облигационим односима и члана 164. Закона о раду, јер тужиоцу није донето решење о престанку радног односа, а у спорном периоду му није омогућено да ради и оствари права из радног односа.

По схватању Врховног касационог суда, овакав став нижестепених судова није правилан.

Погрешан је став нижестепених судов да тужена као послодавац није регулисала радноправни статус тужиоца у складу са законом, те да га је на овај начин онемогућила да ради и остварује плату. Тужиоцу је радни однос код тужене престао одјавом са обавезног социјалног осигурања 31.05.2013. године и обуставом исплате плата. Од тада је тужилац имао или могао имати сазнање за евентуалну повреду права, па недостављање решења о престанку радног односа није од утицаја на могућност да у законском року покрене спор пред надлежним судом. Тужилац није доказао ни да је након одјаве са обавезног социјалног осигурања и обуставе исплате плата обављао фактички рад за тужену, па није имао основ за исплату плата и других примања сагласно одредбама 146. до 147.6 Закона о полицији важећег до 04.02.2016. године и чланова 184. до 187. Закона о полицији важећег од 05.02.2016. године. Престанком радног односа решен је његов радноправни статус код тужене, па тужиоцу није ускраћено право да зараду остварује радом код другог послодавца. Такође, тужилац свој захтев заснива на наводима да је фактички обављао рад за тужену, али да је био запослен у другим институцијама у којима је остваривао (и даље остварује) право на зараду, занемарујући да радни однос не може да се заснује код два послодавца ван случајева прописаних чланом 41. Закона о раду.

Са изложеног, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

Туженој припадају опредељени трошкови другостепеног и ревизијског поступка, који су досуђени у висини од 63.750,00 динара и обухватају: трошкове на име приступа на једно одржано и једно неодржано рочиште пред другостепеним судом укупно 27.750,00 динара и за састава жалбе и ревизије по 18.000,00 динара, одмерени према важећој АТ, а на основу члана 153, 154. и 165. став 2. ЗПП, па је одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**